

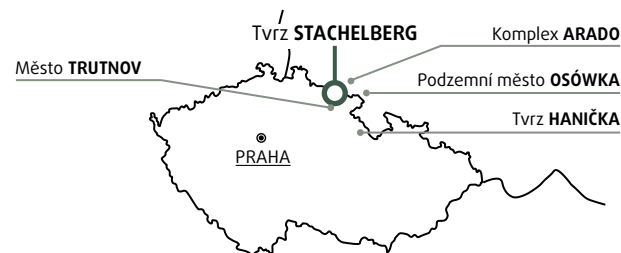
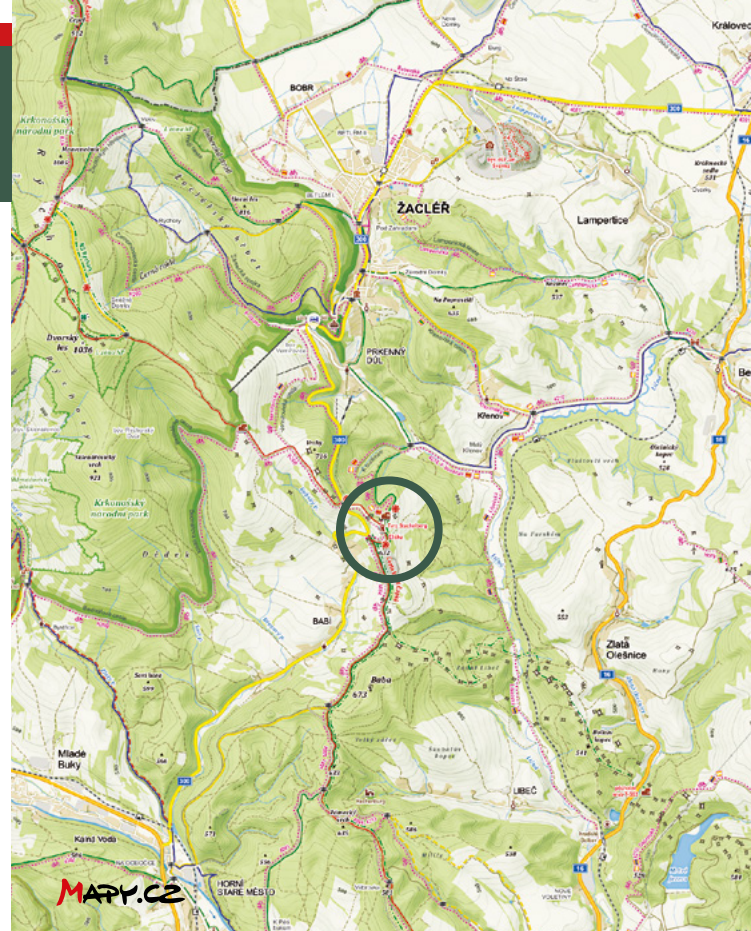
OLBRZYM NA PROGU KARKONOSZY

TWIERDZA STACHELBERG

Twierdza Stachelberg stanowi element czechosłowackich fortyfikacji budowanych w latach 1935–1938 w celu obrony Czechosłowacji przed atakiem nieprzyjacielskich wojsk. Znajduje się około 10 kilometrów od miasta Trutnov i 3 kilometry od granicy z Polską. To ostatnia twierdza budowana na linii Odra – Karkonosze. Teren miał bardzo różnorodne ukształtowanie, a więc istniała konieczność zbudowania solidnej grupy warownej obejmującej łącznie 11 obiektów połączonych podziemnymi halami i korytarzami na głębokości 20–60 m. Obiekty miały być wyposażone w potężne uzbrojenie składające się z kilkudziesięciu karabinów maszynowych, kilku dział, dziesięciu haubic i czterech moździerzy. Z takim uzbrojeniem gotowa twierdza miała być jedną z pięciu największych na kontynencie europejskim, a zarazem największą w ramach fortyfikacji czechosłowackich. Budowę rozpoczęto w październiku 1937 roku i zakładano, że roboty budowlane zostaną zakończone pod koniec 1939 roku. Czasy jednak temu nie sprzyjały i twierdza nie została nigdy ukończona. 29 września 1938 roku przyjęto „dyktat monachijski” i roboty wstrzymano. W ciągu 12 miesięcy od rozpoczęcia robót zrobiono jednak wiele jak na ówczesne czasy. Jeden obiekt został wybetonowany, wykuto około 3500 metrów korytarzy i hal, a niektóre z nich też wybetonowano.

Po wojnie grupa warowna poszła w zapomnienie i dopiero w 1987 roku zaczęła się nią interesować pierwsza grupka pasjonatów. Od samego początku mieli oni określony cel – zbudowanie tu muzeum czechosłowackich fortyfikacji we współpracy z Otą Holubem, czeskim pisarzem i publicystą zajmującym się historią militarną, prekursorem tzw. bunkrologii. Udało się to zrealizować i w kilka lat później, konkretnie w 1993 roku, otwarto jedyny wybetonowany obiekt twierdzy, w którym umieszczono wystawę.

Dzisiaj Stachelberg zarządzany jest przez towarzystwo noszące tę samą nazwę, które stworzyło tu bogatą ekspozycję i udostępniło podziemia turystom, których rocznie odwiedza się ponad 20 tysięcy. Ostatnią dużą inwestycją zrealizowaną w 2019 roku była budowa wyjścia ewakuacyjnego z podziemi i jego połączenie z istniejącą trasą w podziemiach. W tym samym roku władze miasta Trutnova zbudowały w pobliżu parking Babi, obsługujący turystów zarówno twierdzy, jak i wieży widokowej Eliška zlokalizowanej w ścisłym sąsiedztwie.

Vydal: Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis
Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
V rámci projektu „Tajemství vojenského podzemí“
Vydáno v roce 2019

TVRZ STACHELBERG

TWIERDZA STACHELBERG

TAJEMSTVÍ
VOJENSKÉHO
PODZEMÍ

TVRZ STACHELBERG (JEŽOVÁ HORA)

Tvrz Stachelberg (Ježová hora) je součástí československého opevnění stavěného v letech 1935 až 1938 jako hráz proti vpádu nepřátelských vojsk na československé území. Nachází se přibližně 10 kilometrů od města Trutnov a 3 kilometry od státní hranice s Polskem. Jedná se o poslední tvrz budovanou na linii Odra – Krkonoše.

Jelikož terén a okolí byly velmi členité, bylo potřeba vybudovat mohutnou pevnost s celkem 11 objekty spojenými prostřednictvím podzemních prostor a chodeb v hloubce 20–60 m. Objekty měly být vybaveny mohutnou výzbrojí tvořenou desítkami kulometů, několika kanony, deseti houfnicemi a čtyřmi minomety. S takto účtyhodnou výzbrojí se po dokončení měla tvrz stát jednou z pěti největších na evropském kontinentu a zároveň největší v československém opevnění. Budování stavby bylo zahájeno v říjnu roku 1937 a předpokládalo se, že po stavební stránce bude dokončeno koncem roku 1939. Doba tomu nepřála, a tak tvrz nebyla nikdy stavebně dokončena. 29. září roku 1938 byl přijat „mnichovský diktát“ a výstavba byla ukončena. Za 12 měsíců od zahájení stavebních prací toho stihli na tehdejší dobu mnoho. Jeden objekt byl vybetonován a vylámáno bylo přibližně 3500 metrů chodeb a sálů, z nichž část byla také vybetonována.

OBR NA PRAHU KRKONOŠ

Po válce tvrz upadala v zapomnění a to až do roku 1987, kdy se o ni začala zajímat první skupinka nadšenců. Ta měla od prvopočátku stanovený cíl – vybudovat zde muzeum československého opevnění ve spolupráci s Otou Holubem, českým spisovatelem a publicistou zabývajícím se vojenskou historií, průkopníkem tzv. „bunkrologie“. To se také podařilo a o několik let později, konkrétně v roce 1993, byl otevřen jediný vybetonovaný objekt tvrže a v něm instalována výstava.

Dnes Stachelberg spravuje stejnojmenný spolek, který zde zřídil rozsáhlé expozice a zpřístupnil podzemí tvrže návštěvníkům, kterých ročně přijde více než 20 tisíc. Poslední velkou investicí uskutečněnou v roce 2019 bylo vybudování nouzového východu z podzemí a jeho napojení na stávající trasu podzemí. V témže roce bylo také městem Trutnov vystavěno nedaleké parkoviště Babí, sloužící jak návštěvníkům tvrže, tak rozhledny Elišky, která se nachází v těsné blízkosti.

